

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **S. V.**
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2018, č. j. OAM-942/ZA-ZA11-K02-2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana v České republice podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobce namítl, že v jeho domovské vlasti, na Ukrajině, v současné době probíhá dlouhodobý vnitrostátní ozbrojený konflikt. Současně je tak dána i důvodná obava, že v případě návratu do vlasti bude žalobce s vysokou pravděpodobností povolán do armády a následně nasazen do bojových operací na východě země, kde by byl reálně ohrožen na svém životě. Žalobce se domnívá, že vnitrostátní konflikt v jeho domovské zemi nepolevuje na intenzitě, nadále jsou hlášeny střety a přestřelky včetně mrtvých, a to jak mezi příslušníky vojenských jednotek, tak i mezi civilním obyvatelstvem.
3. Přestože faktické boje probíhají převážně ve východní části země, žalobce odmítá zlehčování situace v západní části země. V červenci 2015 došlo k opakovaným násilnostem, jejichž oběťmi se stali nevinní civilisté, právě na západě Ukrajiny. Média v této souvislosti informovala nejen o aktuálních bojích mezi vládou a Právým sektorem v Mukačevu, ale rovněž o násilnostech ve Lvově, kde vybuchly v důsledku činnosti Právého sektoru dvě nálože, které si vyžádaly řadu zraněných.
4. Stejně tak žalobce odmítá tvrzení žalovaného, podle něž má možnost se z Luhansku přestěhovat do jakékoli jiné části Ukrajiny nezasážené konfliktem. Nic takového vzhledem k ekonomické situaci žalobce a faktické situaci na Ukrajině reálně možné není, jedná se pouze o účelové tvrzení žalovaného, který se snaží bagatelizovat žalobcovu situaci.
5. Žalobce je proto přesvědčen o tom, že návratem na Ukrajinu by byl v současné době ohrožen jeho život, a to v důsledku přetrvávajícího ozbrojeného vnitrostátního konfliktu. Žalobce tak přinejmenším splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný ve správním řízení porušil § 3 a § 50 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Na Ukrajině i nadále přetrvávají nárazové vlny konfliktu, což způsobuje špatnou bezpečnostní situaci pro civilní obyvatelstvo a závažné porušování lidských práv. Za současných okolností proto nelze Ukrajinu označit za bezpečnou zemi původu. Po několika letech konfliktu se v samozvaných republikách vytvořilo prostředí nestability, nejistoty a beztrestnosti značně dopadající na civilní obyvatelstvo, a to v rámci celé Ukrajiny. Pokud by správní orgán zjistil řádně stav věci a opatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí, musel by rozhodnout v souladu s § 14a zákona o azylu o udělení doplňkové ochrany žalobci.
6. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný nesouhlasí s tím, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, naopak trvá na tom, že si opatřil přiměřeně aktuální podklady o bezpečnostní situaci na Ukrajině. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti nebo důkazy, které svědčí jeho tvrzením, podle nichž žalovaný nevyhodnotil aktuální bezpečnostní a politickou situaci na Ukrajině. Obecná tvrzení obsažená v žalobě podle žalovaného nejsou ani žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
8. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, nelze situaci na Ukrajině klasifikovat jako situaci „totálního konfliktu“. Probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své

přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. V takovém případě musí žalobce prokázat dostatečnou míru individualizace, což ale neučinil.

9. K žalobcem tvrzené obavě z jeho možného povolání do armády se žalovaný vyjádřil a tyto obavy vyvrátil i v předchozím řízení. Žalobce s ohledem na svůj věk nepodléhá odvodům do armády. Na Ukrajině je sice povinná základní vojenská služba, ale zároveň je podle zákona odvodní věk stanoven od 18 do 27 let věku. Po uzavření tzv. minských dohod v roce 2016 nebyla vyhlášena žádná mobilizace, prezident Porošenko vydal výnos č. 411/2016 o demobilizaci a profesionalizaci ukrajinské armády a podle ukrajinských představitelů se o další mobilizaci ani neuvažuje. Branná povinnost na Ukrajině je nadto legitimní občanskou povinností.
10. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Jednání

11. Během jednání konaného dne 9. 10. 2019 zástupce žalobce především odkázal na obsah žaloby. Konstatoval, že ode dne podání žaloby se situace na Ukrajině nijak zásadně nezměnila, boje na východě země stále pokračují, nadále tam umírají lidé, byť se nový ukrajinský prezident snaží situaci řešit. Dlouhodobý vnitrostátní ozbrojený konflikt, jehož kořeny jsou v Doněcké oblasti a v Luhanské oblasti, destabilizoval celou zemi do té míry, že bylo namístě udělit žalobci přinejmenším doplňkovou ochranu. Pověřená pracovnice žalovaného odkázala na obsah žalobou napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě. Žalobce podle ní podal žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodu snahy o legalizaci svého pobytu na území ČR, poukaz na bezpečnostní situaci na Ukrajině byl zástupným důvodem. Zdůraznila, že žalobce má možnost využít vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního. Učinil tak bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobu shledal nedůvodnou.
13. Z předloženého správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce podal dne 9. 11. 2017 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. K této žádosti sdělil, že je ukrajinské státní příslušnosti, dorozumí se rusky a etnicky se považuje za Rusa, nemá žádné politické přesvědčení, o politiku se nezajímá. Na území ČR vstoupil dne 21. 3. 2017, v minulosti zde již ale dlouhodobě pobýval a pracoval. Od roku 2006 měl uděleno povolení k pobytu, o nějž přišel z toho důvodu, že nestihl v zákonném termínu podat žádost o jeho prodloužení. Žalobce je ženatý, jeho manželka spolu s jejich synem žijí ve městě Horlivka v Doněcké oblasti na Ukrajině. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že ho na Ukrajině považují za separatistu, protože je z východu země. Jestliže se vrátí do místa svého bydliště, Doněcká vojenská správa mu oznámí, aby vzal do ruky zbraň a šel bojovat. K dotazu žalovaného, proč se jeho rodina nepřestěhuje do bezpečnější části Ukrajiny, uvedl, že nedisponují dostatečným množstvím finančních prostředků na pronájem bytu a nemají zázemí. V západní nebo střední části Ukrajiny navíc nemají rádi lidi z východu, může se stát, že když přijde do restaurace nebo baru člověk z východní části země, není obsloužen. Žalobce má s takovou situací zkušenost ze Lvova, kde ho servírka v tamní restauraci ignorovala a nechtěla obsloužit, protože s ní

komunikoval v ruštině. K takovým případům dochází často. Lidé, kteří chtějí na západě Ukrajiny žít a pracovat, se nejprve musí přihlásit na vojenskou zpravu, poté je pošlou do války. V médiích se o tom nemluví, oficiálně se uvádí, že na východ Ukrajiny budou posíláni jen profesionální vojenské jednotky, ale realita je dle žalobce jiná. Žalobce dosud povolávací rozkaz nedostal, protože na Ukrajině nežije, ale domnívá se, že jakmile se tam vrátí, bude povolán do armády.

14. Žalovaný rozhodl, že žalobci se mezinárodní ochrana neuděluje. Konstatoval, že tvrzenými důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace dalšího pobytu v ČR, obava z povolání do armády a obava ze zhoršené bezpečnostní situace v místě jeho bydliště. Existence ozbrojeného konfliktu v zemi původu žadatele ale dle žalovaného nemůže být sama o sobě důvodem pro udělení azylu. Za důvod pro udělení azylu žalovaný nepovažoval ani žalobcovy obavy z odvodu do ukrajinské armády, ani skutečnost, že žalobce se etnicky považuje za Rusa a hovoří rusky. Žalovaný dále neshledal, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Připustil, že na východní Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt a že žalobce před svým odjezdem z vlasti žil v oblasti, která je bezprostředně zasažena ozbrojenými srážkami separatistů a vládních vojsk. Podle žalovaného ale neexistuje žádná objektivní překážka, která by žalobci (a jeho rodině) bránila v přesídlení do jiné části Ukrajiny.
15. Mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li správní orgán, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí žadateli přednostně azyl. Pokud dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí, zda žadatel nesplňuje alespoň důvody k udělení doplňkové ochrany.
16. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
17. Krajský soud souhlasí s žalovaným, že v žalobě zmiňované důvody nemohou vést k závěru o tom, že by žalobci měl být udělen azyl. Žalobce neuvedl nic, co by svědčilo o tom, že by mu na Ukrajině hrozilo pronásledování z některého z azylově relevantních důvodů vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu. Špatná bezpečnostní situace a existence ozbrojeného konfliktu v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu nepředstavují samy o sobě důvod k udělení azylu.
18. Totéž platí o obavě žalobce z odvodu do ukrajinské armády. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že požadavek státu na výkon vojenské povinnosti nelze sám o sobě považovat za pronásledování. Jedná se o legitimní požadavek státu na jeho občany směřující k obraně státu v případě ohrožení a občané jsou zásadně povinni mu vyhovět. Samotné odmítání vojenské služby tedy nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Založit takové obavy může pouze ve specifických případech, například pokud je odmítnutí vojenské služby odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením (rozsudky

Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, a ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44).

19. Navíc ze zpráv založených ve správním spise a z jeho úřední činnosti (z projednávání případů týkajících se jiných ukrajinských žadatelů o mezinárodní ochranu) je soudu známo, že po uzavření tzv. minských dohod již Ukrajina nevyhlásila žádnou další mobilizaci a podle ukrajinských představitelů se o ní nadále ani neuvažuje. Ukrajina naopak postupně demobilizovala vojáky povolané v rámci částečné mobilizace v letech 2014 a 2015, v konfliktních zónách tak již dnes působí pouze profesionální vojáci, anebo dobrovolníci. Není tak příliš pravděpodobné, že by se mohla naplnit obava žalobcova obava, podle níž po návratu do země původu bude muset nastoupit do armády a zahyne v bojích se separatisty.
20. Žalovaný dále řádně zdůvodnil, proč žalobci neudělil tzv. humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu (viz str. 9 napadeného rozhodnutí). Krajský soud na toto odůvodnění v plném rozsahu odkazuje.
21. Žalobcem uplatněné žalobní námitky se nicméně týkají především subsidiární formy mezinárodní ochrany – doplňkové ochrany. Krajský soud se tedy bude zabývat především otázkou, zda obстоjí závěr žalovaného, podle něž není důvod udělit žalobci ani doplňkovou ochranu.
22. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
23. Žalobce namítl, že mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Poukázal na skutečnost, že v Doněcké oblasti, z níž pochází, probíhá ozbrojený konflikt. Zároveň polemizoval se závěry žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny.
24. Ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu vychází z čl. 15 písm. c) tzv. kvalifikační směrnice [původně směrnice Rady č. 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany; nyní směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění)].

25. Podmínky, které musí být splněny k tomu, aby žadateli o mezinárodní ochranu mohla být udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, podrobně popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68. Test aplikovatelný dle Nejvyššího správního soudu na dané ustanovení má tři kroky, které lze přeformulovat do následujících otázek: (1) nachází se žadatelova země původu v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu?; (2) je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou?; (3) hrozí žadateli o mezinárodní ochranu vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí? Aby bylo možné učinit závěr o existenci hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, musí být odpověď na všechny tři otázky kladná.
26. V nyní posuzované věci není sporu o tom, že na ukrajinském území probíhá vnitřní ozbrojený konflikt a že žalobce je civilistou. Žalovaný tyto skutečnosti nijak nezpochybňuje. Krajský soud se tak bude blíže zabývat pouze třetí z výše uvedených otázek.
27. Z rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) ze dne 17. 2. 2009 ve věci C-465/07, *M. a N. Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie*, vyplývá, že existují dvě alternativní možnosti, kdy je dána hrozba „vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí“. Tyto dvě možnosti se odvíjí od intenzity ozbrojeného konfliktu. Existence takového ohrožení je dána za prvé „pokud míra svévolného násilí, kterou se vyznačuje probíhající ozbrojený konflikt, ... dosáhne natolik vysoké úrovně, že existují závažné důvody domnívat se, že by civilista byl v případě vrácení do dotyčné země nebo případně regionu vystaven – z pouhého důvodu své přítomnosti na území této země nebo regionu – reálnému nebezpečí uvedeného ohrožení“ (bod 43 rozsudku ve věci *Elgafaji*). Druhá možnost nastane tedy tehdy, kdy sice ozbrojený konflikt nelze klasifikovat jako „totální konflikt“, nicméně žadatel je schopen prokázat dostatečnou míru individualizace jemu hrozícího svévolného (nerozlišujícího) násilí. Jinak řečeno, v případě totálního konfliktu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. V případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu pak musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (v podrobnostech viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 28/2008 – 68).
28. Pokud jde o povahu konfliktu, který nyní probíhá na Ukrajině, dle názoru krajského soudu jej nelze hodnotit jako „totální konflikt“ ve výše uvedeném smyslu. Ze zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným je zřejmé, že zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy na jihovýchodě země. Situace na západě a ve středu země je klidná a stabilní, dochází zde sice k ojedinělým incidentům (např. žalobcem zmiňovaný zákrok bezpečnostních sil proti příslušníkům Právého sektoru v Mukačevu, nebo výbuch dvou náloží ve Lvově), z těch však nelze dovozovat, že by předmětný ozbrojený konflikt přímo zasahoval i jiné než výše zmíněné regiony.

Také Nejvyšší správní soud k bezpečnostní situaci na Ukrajině opakovaně uvedl, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá“ (viz usnesení ze dne 15. 1. 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, obdobně usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 – 26; ke shodným závěrům Nejvyšší správní soud dochází i v celé řadě novějších rozhodnutí).

29. Nicméně s ohledem na skutečnost, že ozbrojený konflikt probíhá právě v regionu, z nějž žalobce pochází a kde (v Doněcké oblasti), je nutné posoudit, zda žalobce může nalézt účinnou ochranu v jiné části země. Možnost „vnitřní ochrany“ (někdy se také hovoří o „vnitřním útěku“ nebo „vnitřním přesídlení“) je upravena v § 2 odst. 7 zákona o azylu a v čl. 8 kvalifikační směrnice. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je při posuzování možnosti vnitřní ochrany nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele (např. pohlaví, etnická příslušnost, rodinné vazby, zdravotní stav, věk a ekonomická situace), účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany. Rovněž je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak při přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení. Právě uvedené lze shrnout do následujících čtyř kritérií, které je třeba hodnotit při zvažování aplikace daného institutu: (1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti; a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv (bližší viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74).
30. Žalovaný na základě shromážděných zpráv konstatoval, že možnosti stěhování v rámci Ukrajiny jsou standardní a popsal legislativu upravující postavení vnitřně vysídlených osob. Vláda zaručuje sociální dávky osobám, které se zaregistrovaly jako vnitřně vysídlené, garantuje jim ochranu před diskriminací a před nuceným navrácením atd. Žalovaný připustil, že situace vnitřně přesídlených osob na Ukrajině je složitá a že tyto osoby mohou pociťovat určité napětí ze strany obyvatel jiných částí Ukrajiny právě kvůli tomu, že pochází z východní Ukrajiny. Není ale pravda, že by jim ukrajinská vláda neposkytovala žádnou pomoc. Podporu jim poskytuje také občanská společnost a nevládní a mezinárodní humanitární organizace. Ukrajinská vláda zároveň na jí kontrolovaném území dbá na ochranu a dodržování lidských práv a svobod vnitřně vysídlených osob. Žalobce není zranitelnou osobou, je zdravou, praceschopnou osobou v produktivním věku, která není odkázána na nějakou ve vlasti specializovanou či nedostupnou péči jiné osoby či instituce. Ve vlasti pracoval jako taxikář či svářeč a na finanční situaci si nestěžoval. Od roku 2006 pak pracoval v ČR na šachtě v Ostravě, pro stavební firmu, v pekárně apod. Žalovaný tak nepochybuje o tom, že si žalobce bude schopen zajistit zaměstnání i ubytování po případném přesídlení do jiné části Ukrajiny.
31. Krajský soud s uvedeným hodnocením souhlasí. O splnění prvních třech z výše citovaných kritérií podmiňujících aplikaci institutu vnitřní ochrany nelze mít žádných pochyb. Jiné části Ukrajiny jsou pro žalobce zcela jistě dostupné. Přesun do některé

z těchto částí by byl účinnou ochranou před nebezpečím vážné újmy hrozícím v Doněcké oblasti, neboť ozbrojený konflikt se separatisty je omezen pouze na východní část Ukrajiny. Nucené navrácení do původní oblasti by žalobci podle všeho také nehrozilo.

32. Zbývá tedy posoudit čtvrté kritérium, tj. zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Jako pomocné vodítko pro posouzení tohoto kritéria si lze dle Nejvyššího správního soudu položit následující otázku: *„Může žadatel o azyl, s ohledem na celkové poměry v zemi původu, vést relativně normální život, aniž by čelil nepřiměřeným obtížím? Odpověď na tuto otázku je následující: Pokud ne, není rozumné očekávat, že se tam daná osoba přestěhuje.“* Nejvyšší správní soud dále poukázal na potřebu zhodnotit úroveň respektování lidských práv v zemi původu žadatele s tím, že *„pokud respektování základních lidských práv, a zejména nederogovatelných lidských práv, je (v cílové části země) zjevně problematické, pak vnitřní přesídlení nemůže být považováno za rozumnou (uskutečnitelnou) alternativu. To však neznamená, že zbavení (ztráta) jakéhokoli občanského, politického, sociálního či hospodářského lidského práva v cílové části země původu bude automaticky znamenat vyloučení možnosti vnitřního útěku či přesídlení. Z praktického hlediska je třeba zhodnotit, zda-li práva, která nebudou respektována nebo chráněna jsou pro žadatele natolik zásadní, že zbavení těchto práv je natolik závažné, aby nebylo možné cílovou část země původu považovat za rozumnou alternativu“* (rozsudek č. j. 4 Azs 99/2007 – 93).
33. Krajský soud po prostudování zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným konstatuje, že vnitřně přesídlené osoby se na Ukrajině potýkají s určitými potížemi, například při hledání ubytování či zaměstnání. Tyto potíže však dle názoru krajského soudu nejsou natolik zásadní, aby nebylo možné považovat přestěhování z Doněcké oblasti do jiné části Ukrajiny za rozumnou alternativu. Právě uvedené platí obzvláště v případě osob, které nemají žádné zvláštní potřeby (tak jak je tomu i u žalobce). Ukrajinská vláda a další subjekty (nevládní organizace, mezinárodní humanitární organizace) se snaží přesídleným osobám v rámci svých možností finančně i jinak pomáhat. Zároveň nic nesvědčí tomu, že by přesídlené osoby čelily ve zvýšené míře například fyzickému násilí, či jiným obdobným zásahům do nederogovatelných lidských práv. Krajský soud připomíná, že podstatné je, jestli přesídlené osoby mají zajištěn alespoň minimální standard ochrany lidských práv. Určité nepohodlí, potíže, zásahy do hospodářských či sociálních práv atd. automaticky nevylučují možnost vnitřního přesídlení. Ostatně také Nejvyšší správní soud dochází při hodnocení aktuální situace na Ukrajině k závěru o splnění podmínek pro aplikaci institutu vnitřní ochrany (viz např. usnesení ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 80/2018 – 40, a usnesení ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Azs 261/2018 – 38).
34. Krajský soud zároveň považuje skutkový stav zjištěný žalovaným za dostatečný. Žalovaný při hodnocení možnosti vnitřního přesídlení vycházel z informace zpracované Ministerstvem zahraničních věcí České republiky ze dne 3. 8. 2017, z informace zpracované žalovaným dne 24. 7. 2017 a nadepsané „Ukrajina – situace v zemi“, z informace zpracované žalovaným dne 10. 10. 2017 a nadepsané „Ukrajina – vnitřně vysídlené osoby“, dále ze zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie ze září 2017 „Ukrajina: Krym, Doněck a Luhansk“, z výroční zprávy Human Rights Watch z ledna 2017, ze zprávy Freedom House „Svoboda ve světě 2017“, ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v roce 2016 a ze zprávy o stavu lidských práv na Ukrajině Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 13. 6.

2017. Nutno dodat, že zmíněné informace zpracované žalovaným vychází z velkého množství dalších zpráv o zemi původu zpracovaných rozličnými subjekty (Amnesty International, Freedom House, OFPRA, Human Rights Watch, Immigration and Refugee Board of Canada, Norwegian Refugee Council a další). Požadavky na podklady pro rozhodnutí žalovaného se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, podle kterého musí být užitě podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, (4) transparentní a dohledatelné. Krajský soud je toho názoru, že podklady rozhodnutí, ze kterých žalovaný vycházel, tyto požadavky splňují. Neshledal tak, že by žalovaný nezjistil řádně stav věci a neopatřil si dostatečné podklady pro své rozhodnutí.

VI. Závěr a náklady řízení

35. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
36. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 9. října 2019

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce